

MAGYARORSZÁGI APAKUTATÁSOK

KONFERENCIA ÉS KÖNYVBEMUTATÓ

ABSZTRAKTFÜZET

IDŐPONT: 2026.04.01.

KÁROLYI-CSEKONICS PALOTA
1088 BUDAPEST, MÚZEUM UTCA 17.

SZERKESZTŐK

Drjenovszky Zsófia
Sztáray Kézdy Éva

BORÍTÓTERV

Szabó Eszter

2026

BUDAPEST

KIADÓ

Károli Gáspár Református Egyetem
Szociológia Tanszék

ISBN 978-615-6637-74-1

Minden jog fenntartva.

TARTALOM

CSÁK ZSOLT - FÉNYES HAJNALKA	4
AZ APÁK ISKOLAI BEVONÓDÁSÁVAL KAPCSOLATOS MAGYARORSZÁGI KUTATÁSOK EREDMÉNYEI	
DUPCSIK CSABA	5
NEHÉZ SZÜLÉS: AZ APASZEREP VÁLTOZÁSAI	
DURST JUDIT	6
GONDOSKODÓ ROMA APÁK: AZ OSZTÁLY ÉS A RASSZIZÁLÁS SZEREPE AZ APASÁG KÜLÖNBÖZŐ KONSTRUKCIÓIBAN	
GALÁNTAI JÚLIA	7
APÁK SZÜLŐI SZABADSÁGON MAGYARORSZÁGON	
MAKAY ZSUZSANNA - VEROSZTA ZSUZSANNA	8
KISGYERMEKES APÁK GYERMEKGONDOZÁSI BEVONÓDÁSÁT ALAKÍTÓ TÉNYEZŐK	
MONOSTORI JUDIT	9
A GYERMEKEK ÉS A KÜLÖNÉLŐ APÁK KÖZÖTTI KAPCSOLAT INTENZITÁSÁNAK TÁRSADALMI MINTÁZATAI	
SZALMA IVETT	10
SZÜLŐI SZEREPEK A PÁRKAPCSOLAT FELBOMLÁSA UTÁN	
SZTÁRAY KÉZDY ÉVA - DRJENOVSKY ZSÓFIA	11
APÁKRA BÍZVA GYERMEKÜKKEL OTTHON MARADÓ APÁKRÓL EGY SZOCIOLÓGIAI KUTATÁS ALAPJÁN	
TAKÁCS JUDIT	12
APAI SZEREPEVÁLLALÁS A 21. SZÁZADI MAGYARORSZÁGON - NEMZETKÖZI KITEKINTÉSSSEL	
TÖRÖK EMŐKE - KÖRÖSÉNYI DÁNIEL	13
„ÚJ” APASÁG A LELKÉSZCSALÁDOKBAN	

AZ APÁK ISKOLAI BEVONÓDÁSÁVAL KAPCSOLATOS MAGYARORSZÁGI KUTATÁSOK EREDMÉNYEI

HUNGARIAN RESEARCH RESULTS ON FATHERS' SCHOOL-BASED INVOLVEMENT

MCA – Collegium Professorum Hungarorum, Piliscsaba

Kutató

zsolt.csak@makovecz-campus.hu

Debreceni Egyetem, Szociológia és Szociálpolitika Tanszék., CHERD-Hungary, MTA-DE-Jövőtudatosság

Fejlesztése Kutatócsoport, Debrecen

Egyetemi docens

fenyes.zsuzsanna@arts.unideb.hu

Kulcsszavak:

magyar apák, iskolai bevonódás, kvalitatív és kvantitatív eredmények

Keywords:

Hungarian fathers, school-based involvement, qualitative and quantitative results

A szülői bevonódás régóta kutatott a nemzetközi szakirodalomban. Ennek egyik típusa az iskolai bevonódás, mely a tanárokkal való kapcsolattartást, formális és informális iskolai programokon való részvételt, de például a szülők iskolai önkéntes munkáját is takarja. Kutatások kimutatták azt is, hogy az intenzív bevonódás növeli a gyermekek iskolai eredményességét, és számos más pozitív hatása is van, mint például a tanulás fontosságának tudatosítása. Azonban a magyarországi kutatások ritkán vizsgálják az apai és anyai bevonódás különbségeit, bár a nemzetközi szakirodalom szerint mindkét szülő bevonódása pozitív hatású a gyermek fejlődésére. Kvalitatív és kvantitatív kutatásainkban Pleck és Epstein modelljei mentén vizsgáltuk a magyarországi apák bevonódásának formáját, a bevonódásra ható tényezőket és a bevonódás hosszú távú hatásait az elmúlt 5 évben. Eredményeink szerint az apák inkább az informális programokon vesznek részt szívesen az iskolában, és bevonódásukban szerepet játszik a korábbi apai mintájuk és az anya támogató attitűdje is. Vizsgálataink alapján a középiskolás korban megtapasztalt anyai hétköznapi, valamint apai értékközvetítő bevonódás hosszútávon hozzájárul a felsőoktatási hallgatók eredményességéhez. Ezen két bevonódási forma tartalmazta a tanulmányi szocializációt mérő, a tanulás fontosságáról való beszélgetés itemjét is. Összességében az apák iskolai részvételét növelné, ha az iskolák több informális programot szerveznének, amin az apák szívesen vennének részt, és ezeken a tanárokkal is jobb kapcsolatot alakíthatnának ki. Továbbá az apák iskolai részvételének nagyobb társadalmi elfogadottsága, és az anyák támogatása és kapuőr szerepének csökkenése is hozzájárulhat a nagyobb részvételhez.

NEHÉZ SZÜLÉS: AZ APASZEREP VÁLTOZÁSAI

HARD BIRTH: CHANGES IN THE FATHER'S ROLE

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szociológia Tanszék
Egyetemi docens
ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet (MTA Kiválósági Intézet)
Tudományos főmunkatárs
dupcsik.csaba@kre.hu

Kulcsszavak:

apaság, szülőség, szülés, család- és gender diskurzusok

Keywords:

fatherhood, parenting, childbirth, family and gender discourses

Az apai involváltság elméleti skáláját kifeszítve az egyik végponton találjuk az apát, akinek a szerepe a nemzéssel végetért; a másik végponton az apát, aki a szülés pillanatától kezdve átveszi a gondoskodás és nevelés egészét. Ezen a skálán olyan sűrűsödések találhatók, amelyek típusokként ragadhatók meg. A népesebb társadalmakban nyilván mindig találhatunk „extrém” eseteket is – de az már nagyon is változó, hogy a különböző társadalmakban milyen apa-típust tekintenek „normálisnak”, kivételesnek vagy éppen „deviánsnak”. Abban pedig, hogy adott társadalom adott korszakában mi tekinthető dominánsnak, csoportspecifikusnak, vagy marginálisnak, hogy mi tekinthető hagyományosnak vagy válságterméknek, és így tovább – nem csak a kortárs diskurzusok résztvevői, de az utókor professzionális megfigyelői sem mindig értenek egyet.

Előadásomban az apaszerepek történelmi tipológiáját vázolom fel, illetve, ezzel összefüggésben kitekintek a modern nyugati társadalmak, ezen belül a magyar társadalom legfontosabb változási tendenciáira is (legalábbis, az utolsó másfél-két évszázadban). Ennek során igyekszem elkerülni a kettős csapdát, tehát akár azt, hogy a tradicionális/modern dimenzió mentén való elmozdulásra egyszerűsítsem a narratívát, akár azt, hogy túl mozaikos legyen az előadás. Végezetül kitekintek a változások egy látványos elemére, bizonyos mértékben szimbólumára, nevezetesen, az apás szülés jelenségére is.

GONDOSKODÓ ROMA APÁK: AZ OSZTÁLY ÉS A RASSZIZÁLÁS SZEREPE AZ APASÁG KÜLÖNBÖZŐ KONSTRUKCIÓIBAN

CARING ROMA FATHERS: THE ROLE OF CLASS AND RACISM IN DIFFERENT CONSTRUCTIONS OF FATHERHOOD

ELTE, Társadalomtudományi Kutatóközpont, Kisebbségkutató Intézet
Tudományos főmunkatárs
University College London, UK
Vendégkutató
Durst.Judit@tk.hu

Kulcsszavak:

gondoskodó maszkulinitás; bevonódó apák; rokonság és gondoskodás; kisebbségi mobilitás; roma apák

Keywords: caring masculinities, involved fatherhood; kinship and care; minority mobility; post-socialist Hungary; racialised fatherhood; roma fathers

Az apaságról szóló tudományos kutatások egyre inkább hangsúlyozzák a férfiak gyakorlati és érzelmi bevonódását a gyermekevelésben; ugyanakkor ezek a kutatások nagyrészt a középosztálybeli, többségi népességre koncentrálnak. A magyarországi roma apákat gyakran negatív sztereotípiák övezik, és apai szerepeik kevésbé kutatottak. Az előadás két kvalitatív projektre támaszkodik: (1) egy hosszú távú etnográfiai terepmunkára egy marginalizált, alsóbb osztályba tartozó romák lakta településen Észak-Magyarországon; és (2) egy narratív életrajzi interjúkon alapuló kutatási projektre, amely a családjukban elsőként egyetemet végzett, elsőgenerációs diplomásokkal készült mobilitási narratívákat elemezte. Két etnográfiai esettanulmány – egy munkásosztálybeli roma apa és egy diplomás roma apa – kerül bemutatásra, elméleti narratívaként. A munkásosztálybeli apa alternatív gondoskodási formákban gyakorolja az apaságot, amelyekben a fizikai védelem, az érzelmek performatív kifejezése, a pragmatikus gondoskodás (kenyér keresés) és a rokonsági alapú szolidaritás jelentik az apai gondoskodás fő módjait a gazdasági szempontból bizonytalan körülmények között. Ezzel szemben a diplomás apa kulturális tőkét, intézményi tudást és reflexív szülői repertoárt mozgósít, valamint átadja a megújult roma identitást. Az összehasonlítás azt mutatja, hogy a gondoskodási gyakorlatok mennyire osztályhelyzet függőek és hogy hogyan alakítja azokat a rasszizálás tapasztalata. Az előadás célja hozzájárulni a középosztálybeli normákon túli, aktív, 'alternatív gondoskodó apaságról' szóló nemzetközi kutatásokhoz, egy rasszizált kisebbségi kontextusban.

APÁK SZÜLŐI SZABADSÁGON MAGYARORSZÁGON

FATHERS ON PARENTAL LEAVE IN HUNGARY

ELTE, Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet
Tudományos munkatárs
galantai.julia@tk.elte.hu

Kulcsszavak:

gondoskodó apaság, szülői szabadság, GYED Extra, családpolitikai intézkedések, népszámlálási adatok

Keywords:

involved fatherhood, parental leave, family policies, census data, gender norms

Az előadás a magyar bevonódó, gondoskodó apaság alakulását vizsgálja népszámlálási adatok alapján. Az elemzés a bevonódó apaság és a gondoskodó férfiasság fogalmi kereteire támaszkodik (Doucet, 2004; Hanlon, 2012), valamint a magyar gondoskodó apaság gyakorlatáról szóló korábbi kutatások eredményeire épít (Takács, 2020; Sztáray-Drjenovszky, 2025).

A tanulmány a 2011-es és 2022-es népszámlálási adatbázisok összehasonlító elemzésével azonosítja azokat az apákat, akik gyermekgondozási szabadságot vettek igénybe, és feltárja e csoportok szociodemográfiai jellemzőit. Az összehasonlítás lehetővé teszi annak bemutatását, hogy miként változott az apák szülői szabadságon való részvétele az elmúlt évtizedben, különös tekintettel a családpolitikai és jogszabályi környezet átalakulására, mint például a GYED Extra bevezetése.

Az eredmények azt mutatják, hogy a szülői szabadságon lévő apák száma növekedett, ugyanakkor eltérő apai csoportok rajzolódnak ki. Az apák egyik csoportja elsősorban a családpolitikai intézkedésekhez igazodva, a háztartás jövedelmének maximalizálása érdekében veszi igénybe a szülői szabadságot. Emellett – kisebb arányban, de növekvő mértékben – megjelenik azoknak az apáknak a csoportja is, akik bevonódó, gondoskodó apaként definiálhatunk (Dermott, 2003).

Az előadás rámutat arra, hogy az apai szerepek átalakulása egyszerre tükrözi a családpolitikai intézkedések hatását és a gondoskodó apaság normáinak lassú pluralizálódását a magyar társadalomban.

KISGYERMEKES APÁK GYERMEKGONDOZÁSI BEVONÓDÁSÁT ALAKÍTÓ TÉNYEZŐK

DETERMINANTS OF FATHERS' CHILDCARE INVOLVEMENT IN FAMILIES WITH YOUNG CHILDREN

KSH Kvantitatív Társadalom- és Gazdaságtudományi Kutatóintézet, Népeségtudományi Kutatóintézet
Tudományos főmunkatárs
makay@demografia.hu

KSH Kvantitatív Társadalom- és Gazdaságtudományi Kutatóintézet, Népeségtudományi Kutatóintézet
Tudományos főmunkatárs
veroszta@demografia.hu

Kulcsszavak:

gyermekgondozás, munka–család konfliktus, apaszerep, munkaterhelés, apai bevonódás

Keywords:

childcare tasks; work-family conflict; fathering; workload; paternal involvement

Az apaszerepekkel kapcsolatos társadalmi elvárások átalakulása ellenére a gyermekgondozási feladatok megosztása Magyarországon továbbra is erősen nemis alapon tagolt. Előadásunk azt vizsgálja, hogy az apák munkavállalási körülményei, a munka–család egyensúly szubjektív megélése, valamint az apaszereppel kapcsolatos attitűdök hogyan függnék össze az apai gyermekgondozási bevonódás mértékével a kisgyermekes családokban. Az elemzés a KSH KKI Népeségtudományi Kutatóintézetben zajló Kohorsz '18 – Magyar Születési Kohorszvizsgálat harmadik adatfelvételi hullámának adataira épül, több mint 1700, 18 hónapos gyermeket nevelő apa válaszain alapul. A gyermekgondozási feladatok szülők közötti hétköznapi és hétvégi megosztását lineáris regressziós modellek segítségével elemezzük. Az eredmények szerint Magyarországon a kisgyermekes családokban a gyermekgondozás nagyrészt az anyák felelőssége, az apák részvétele összességében alacsony. A hosszabb munkaidő és a jelentős megélt munka–család konfliktus az apai bevonódás kisebb mértékével jár együtt. Ugyanakkor az apák által vallott egalitárius attitűdök, összességében az új apa szerepfelfogás érdemben növelik az apai részvételt, elsősorban az egyébként szűkebb időkeretekkel és versengő kötelezettségekkel jellemezhető hétköznapiakon. Az eredmények feltárják, ahogy az apák mindennapi gyermekgondozási gyakorlatait együttesen alakítják a strukturális korlátok és az attitűdbeli tényezők.

A GYERMEKEK ÉS A KÜLÖNÉLŐ APÁK KÖZÖTTI KAPCSOLAT INTENZITÁSÁNAK TÁRSADALMI MINTÁZATAI

SOCIAL PATTERNS OF CONTACT INTENSITY BETWEEN CHILDREN AND NON-RESIDENT FATHERS

KSH Kvantitatív Társadalom- és Gazdaságkutató Intézet
Tudományos főmunkatárs
monostori@demografia.hu

Kulcsszavak:

válás, különélő szülők, apaság, gyermekfejlődés

Keywords:

divorce, non-resident parents, fatherhood, child development

A válás gyermekek kognitív és mentális fejlődésére gyakorolt hatásait a szociológiai és pszichológiai kutatások széles köre vizsgálja. A szakirodalom ugyanakkor egyre inkább hangsúlyozza, hogy e hatások nem tekinthetők egységesnek vagy determinisztikusnak, mivel azokat alapvetően alakítják a válás körülményei, a szülők közötti kapcsolati dinamika, valamint a különélő szülők és gyermekek közötti kapcsolattartás formái és intenzitása. Az előadás a különélő szülők és gyermekek közötti kapcsolattartás gyakoriságát és jellegét vizsgálja survey adatok alapján, különös figyelmet fordítva ezeknek a mintázatoknak társadalmi beágyazottságára. A kutatás célja annak feltárása, hogy a különélő szülők milyen gyakorisággal és milyen formákban tartják fenn a kapcsolatot gyermekeikkel, valamint, hogy ezek a kapcsolattartási gyakorlatok miként kapcsolódnak a szülők társadalmi-gazdasági helyzetéhez. Az elemzés középpontjában az iskolai végzettség, a jövedelmi pozíció, továbbá egyes demográfiai és családi jellemzők állnak. Az empirikus vizsgálat a KOHORSZ '18 longitudinális kutatás adataira épül, azon belül is arra az adatfelvételi hullámra, amelyben a 2018/2019-ben született gyermekeket hároméves korukban vizsgáltuk.

SZÜLŐI SZEREPEK A PÁRKAPCSOLAT FELBOMLÁSA UTÁN

PARENTAL ROLES AFTER PARTNERSHIP DISSOLUTION

ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet

Kutatóprofesszor

Budapesti Corvinus Egyetem

Egyetemi docens

szalma.ivett@tk.elte.hu

Kulcsszavak:

szülői felügyelet, szülő–gyermek kapcsolattartás, tartásdíj, Magyarország, kvalitatív adatok

Keywords:

parental custody, child–parent contact, child support, Hungary, qualitative data

Előadásomban azt vizsgálom, hogyan alakul a szülői felügyeleti jog gyakorlata, a kapcsolattartás és a tartásdíjfizetés a külön élő magyar szülők mindennapi gyakorlatában. A válások és párkapcsolati felbomlások növekvő aránya miatt egyre több gyermek nevelkedik olyan családi helyzetben, ahol a szülők külön háztartásban élnek, így különösen fontos kérdés, hogy a szülői szerepek hogyan szerveződnek újra a kapcsolat megszűnése után.

Kutatásomban arra keresem a választ, hogy milyen tényezők befolyásolják a külön élő szülők – elsősorban apák – részvételét a gyermekek életében, hogyan valósul meg a kapcsolattartás a gyakorlatban, és milyen mintázatok figyelhetők meg a tartásdíjfizetés terén. Az elemzés kvalitatív, félig strukturált interjúkra épül, amelyek lehetővé teszik a szülők tapasztalatainak és értelmezéseinek mélyebb megértését.

Az eredmények rámutatnak arra, hogy a jogi szabályozás és a mindennapi gyakorlat között gyakran jelentős eltérések tapasztalhatók. A kapcsolattartás és a szülői felelősségvállalás mértékét nemcsak intézményi és anyagi tényezők, hanem a szülők közötti viszony és a társadalmi normák is alakítják. Előadásom célja, hogy empirikus betekintést nyújtson a külön élő szülőség magyarországi működésébe, és hozzájáruljon a családszociológiai és családpolitikai diskurzusokhoz.

APÁKRA BÍZVA GYERMEKÜKKEL OTTHON MARADÓ APÁKRÓL EGY SZOCIOLÓGIAI KUTATÁS ALAPJÁN

FATHERS IN CHARGE STAY-AT-HOME FATHERS IN LIGHT OF A SOCIOLOGICAL RESEARCH

Sztáray Kézdy Éva

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szociológia Tanszék

Egyetemi docens

kezdy.eva.rita@kre.hu

Drjenovszky Zsófia

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szociológia Tanszék

Egyetemi docens

drjenovszky.zsofia@kre.hu

Kulcsszavak:

otthon maradó apák, gondoskodó apaság, szülői szerepek

Keywords:

stay-at-home fathers, caring fatherhood, parental roles

„Nincs különbség a fúró és a vasaló között: az elsőt tolni, a másodikat nyomni kell” – fogalmazott egy gyermekével otthon maradó apa az egyik interjúban, amely e kötet alapjául szolgált. A gyermekükkel otthon maradó apák vizsgálata, bár elsőre egy szűk társadalmi csoport kutatásának tűnik, valójában olyan alapvető kérdésekre irányítja rá a figyelmet, mint a női és férfiszerepek változása, a szülőség kihívásai és a családok helyzete a mai magyar társadalomban. Mind ezek gyorsan átalakuló társadalmi terek, ahol a folyamatok megértése nemcsak tudományos értelemben, de a családok jóllétét támogató szakpolitikák kialakítása szempontjából is kiemelt jelentőségű. A hiánypótló kötet átfogó módon mutatja be a gyermekükkel otthon lévő magyar apák és családjuk élethelyzetét, tapasztalatait. A szociológiai fogalmakat tudományos pontossággal, ugyanakkor közérthetően megismertető, olvasmányos monográfiát nemcsak a témával foglalkozó kutatók, hanem az érdeklődő laikusok is élvezettel forgathatják.

APAI SZEREPVÁLLALÁS A 21. SZÁZADI MAGYARORSZÁGON – NEMZETKÖZI KITEKINTÉSEL

INVOLVED FATHERHOOD IN 21ST CENTURY HUNGARY – WITH AN INTERNATIONAL PERSPECTIVE

ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet

Kutatóprofesszor

takacs.judit@tk.elte.hu

Kulcsszavak:

aktív apai szerepvállalás, Magyarország, strukturális korlátok

Keywords:

involved fathering practices, Hungary, structural constraints

Ez az előadás elsősorban a magyar apáknak a gyermekeik gondozásában való részvételét lehetővé tévő, illetve korlátozó tényezőivel foglalkozik, Hanlon gondoskodó férfiasságformák (caring masculinities) és Dermott bensőséges apaság (intimate fathering) koncepciójából kiindulva. Főként kvalitatív – valamint a rendelkezésre álló kvantitatív – magyar kutatási adatokra támaszkodva azt szeretném bemutatni, hogy a fizetett munkaterhelés, a munka és a magánélet egyensúlya, a gazdasági számítások, az életminőséggel kapcsolatos aggodalmak, a gyermekkori szocializáció és a szülői szerepekkel kapcsolatos attitűdök hogyan alakíthatják az apai szerepvállalást. Az összetett és gyakran ellentmondásos apasági normák 21. század eleji magyarországi alakulására együttesen hatott az államszocializmus történelmi öröksége, amely a nők munkaerőpiaci részvételét a hagyományos otthoni munkamegosztással (illetve legtöbbször meg nem osztással) ötvözte, az 1989/90 utáni gazdasági átalakulások és a részben ezekhez kapcsolódó tradicionalizáció/ refamiliarizáció nyomása, valamint a nemi egyenlőségről szóló nyugati diskurzusok. A kutatási eredmények azt jelzik, hogy a strukturális korlátok, köztük az alacsony keresetek, a nők és a férfiak bérkülönbségei, a szűkre szabott apai szabadság és a munkahelyi rugalmatlanság megerősítik a kenyérkereső szerepeket. Ugyanakkor a fiatalabb, városi és iskolázott apák nagyobb nyitottságot mutatnak az aktív apaság iránt. Az elemzés az apák törekvései és gyakorlatai között eltérésekre irányítja a figyelmet, ami azt tükrözi, hogy a kulturális elvárások, az intézményi struktúrák és a gazdasági feltételek feszültségei hogyan alakítják az apai gyakorlatokat a mai Magyarországon.

„ÚJ” APASÁG A LELKÉSZCSALÁDOKBAN

“NEW” FATHERHOOD IN CLERGY FAMILIES

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szociológia Tanszék
Egyetemi docens
torok.emoke@kre.hu

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Kommunikáció-
és Médiatudományi Tanszék
Egyetemi adjunktus
korosenyi.daniel@kre.hu

Kulcsszavak:

protestáns lelkészek, szülői szerepek, gyermekgondozás, feladatmegosztás, bevonódó apák

Keywords:

Protestant pastors, parental roles, childcare, division of tasks, involved fathers

Az elmúlt évtizedek egyértelmű trendje az apaszerep társadalmi újraértelmezése: a hagyományos, kenyérkereső apaszerep mellett belső igényként és külső elvárásként is megjelenik egy „új”, gondoskodó, a gyermekei életébe aktívan bekapcsolódó apa normája. Kutatási kérdésünk arra irányul, hogy megjelenik-e és hogyan ez a változás a lelkészcsaládokban. Egyfelől a vallásosság mértéke általánosságban növeli a hagyományos családi szerepek és munkamegosztás elfogadottságát, és ez illeszkedik a gyülekezeti lelkésztől és családjáról alkotott hagyományos képhez is. Másfelől azonban kutatások azt is alátámasztják, hogy az intenzív vallásosság a férfiaknál nagyobb érzékenységgel és családcentrikussággal járhat együtt. A lelkészek esetében ráadásul munkájuk eleve magában hordoz egyfajta gondoskodó szerepet, bár az nem a család, hanem a gyülekezet felé irányul. Félig strukturált mélyinterjúk elemzésén alapuló kutatásunk azt vizsgálja, hogy ezeknek az ellentétes hatásoknak a feszültségében hogyan szervezik meg a lelkészcsaládokban a gyermekgondozási feladatokat, milyen feladatmegosztás alakul ki a szülők között, megjelenik-e az „új apaság”, a bevonódó, aktív apaszerep, és ha igen, ez hogyan egyeztethető össze a lelkészi munka sajátosságaival. Folyamatban lévő kutatásunk keretében összesen húsz, gyermeket nevelő lelkésszel készült interjút elemzünk.

Előzetes eredményeink szerint a döntéshozó-iránymutató, de érzelmileg távolságtartó, tekintélyelvű apakép helyett a lelkészcsaládokban is az érzelmi közelség és a gyermek életében való aktív jelenlét vált meghatározóvá. Ez általánosan megfogalmazódó igény és mérce, de csak részlegesen megvalósuló gyakorlat a lelkész apák körében: a gondoskodás elsődleges felelőssége még az aktívan bevonódó apák esetében is az anyáknál marad.

MAGYARORSZÁGI APAKUTATÁSOK

A KÖNYVBEMUTATÓVAL EGYBEKÖTÖTT KONFERENCIA PROGRAMJA

9.00.-9.30. REGISZTRÁCIÓ

9.30. KÖSZÖNTŐ ÉS NYITÓ ELŐADÁS

Köszöntőt mond **Dr. habil Csoma Mózes**, a KRE Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának dékánja
Dupcsik Csaba: Nehéz szülés: az apaszerep változásai

10.00.-11.00. SZEKCIÓELŐADÁSOK ÉS BESZÉLGETÉS

Takács Judit: Apai szerepvállalás a 21. századi Magyarországon – nemzetközi kitekintéssel

Makay Zsuzsanna - Veroszta Zsuzsanna: Kisgyermekes apák gyermekgondozási bevonódását alakító tényezők

Csák Zsolt - Fényes Hajnalka: Az apák iskolai bevonódásával kapcsolatos magyarországi kutatások eredményei

Moderátor: Sztáray Kézdy Éva

11.00.-11.30. SZÜNET

11.30.-13.00. SZEKCIÓELŐADÁSOK ÉS BESZÉLGETÉS

Monostori Judit: A gyermekek és a különélő apák közötti kapcsolat intenzitásának társadalmi mintázatai

Szalma Ivett: Szülői szerepek a párkapcsolat felbomlása után

Durst Judit: Gondoskodó roma apák: az osztály és a rasszizálás szerepe az apaság különböző konstrukcióiban

Török Emőke - Körösenyi Dániel: „Új” apaság a lelkészcsaládokban

Galántai Júlia: Apák szülői szabadságon Magyarországon

Moderátor: Drjenovszky Zsófia

13.00.-14.00. SZÜNET

14.00.-15.00. KEREKASZTAL

Sztáray Kézdy Éva és Drjenovszky Zsófia *Apákra bízva c. könyvének bemutatója*

Résztevők: Albert Fruzsina, Drjenovszky Zsófia, Tóth Olga, Török Emőke, Sztáray Kézdy Éva

A beszélgetést vezeti: Szvetelszky Zsuzsanna